

Gode vedtaksbrev – webinar 06.03.2024

seniorrådgiver Lene Karlstad

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Plan for gjennomgangen

**Skrive gode
vedtaksbrev**

**KRÆSJKURS i
juridisk
metode**

Spørsmål

HVORFOR SKRIVE GODE VEDTAKSBREV?

- For at mottageren skal forstå vedtaket
- Forvaltningens legitimitet
- Godt begrunnede vedtak er etterprøvbare

HVA KJENNETEGNER ET GODT VEDTAK?

- Et godt vedtak er en avgjørelse der parten lett forstår hva resultatet betyr for han eller henne.
- Et godt vedtak er når parten – uavhengig av om han/hun er enig forstår begrunnelsen for hvorfor forvaltningen har kommet frem til dette resultatet.

Fvl § 25 Begrunnensens innhold

Første ledd:

*«I begrunnelsen skal vises til de **regler vedtaket bygger på**, med mindre parten kjenner reglene. I den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket, skal begrunnelsen også gjengi innholdet av reglene eller den problemstilling vedtaket bygger på.»*

Rettslige grunnlaget for vedtaket: Lov/forskrift/paragrafer

Problemstilling vedtaket bygger på: Driver foretaket vanlig jordbruksproduksjon?

Fvl 25 Begrunnensens innhold

Andre ledd:

*«I begrunnelsen skal dessuten nevnes de **faktiske forhold som vedtaket bygger på**. Er de faktiske forhold beskrevet av parten selv eller i et dokument som er gjort kjent for parten, er en henvisning til den tidligere framstilling tilstrekkelig. I tilfelle skal det i underretningen til parten vedlegges kopi av framstillingen.»*

Hva legges til grunn?

Hvilke opplysninger er relevant for å bevise/motbevise at lovens krav er oppfylt?

Fvl 25 Begrunnelsens innhold

Tredje ledd:

*«De hovedhensyn som har vært **avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn**, bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skjønnsutøvingen, vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.»*

Et godt vedtak krever godt forarbeid

Saken skal være "så godt opplyst som mulig": Dette betyr:

Forvaltningen skal ha **TILSTREKKELIG** og **KORREKT** informasjon til å treffe en riktig avgjørelse

Spør deg selv:

Hva skal det fattes vedtak om?

Er det noe jeg bør vite for å fatte en avgjørelse som ikke er klart?

Tips: Lag tidslinje

Forvaltningsloven § 17 første ledd

Et godt vedtak krever godt forarbeid

Saken skal være "så godt opplyst som mulig": Dette betyr:

Spør deg selv:

Hensynet til kontradiksjon

Er det noe jeg legger til grunn i vedtaket som parten ikke har fått anledning til å svare på?

Forvaltningsloven § 16 og 17 tredje ledd

KRÆSJKURS i Juridisk metode

TOLKNINGSPROSESSEN

Hvordan tolker jeg loven?

Bruk naturlig språklig forståelse

Ordlyden i lovtekst alene gir ikke alltid svar – må bruke andre kilder til å tolke

Andre kilder til tolkning kan være

Forarbeider

Juridisk teori

Dommer

Forvaltningspraksis ofte oppsummert i rundskriv

LOVEN SOM RETTSKILDE

- **Vedtatt av Stortinget og godkjent av Kongen**
- **Lover har forarbeider som kan brukes i lovtolkning**
- **Rettslig bindene**

FORSKRIFT SOM RETTSKILDE

- **Forskrifter må ha hjemmel i lov**
- **Vedtatt av Regjeringen eller departement**
- **Statsforvalteren fastsetter forskrift om miljøkrav og regionalt miljøtilskudd**
- **En forskrift har ikke forarbeider**
- **Rettslig bindende**

RETTSPRAKSIS SOM RETTSKILDE

Høyesterett – *særlig viktig rettskilde*

- Lagmannsretten – *rettskildemessig relevant hvis det gjelder samme spørsmål*
- Tingretten- *rettskildemessig relevant hvis det gjelder samme spørsmål*

RUNDSKRIV SOM RETTSKILDE

- Rundskriv og veiledere fra forvaltningen regnes som forvaltningspraksis
- Ikke rettslig bindende
- Rundskriv til jordloven og konsesjonsloven
- Rundskriv til forskrifter

SIVILOMBUDETS UTTALELSER SOM RETTSKILDE

- **Uttalelsene er relevante**
- **Ikke rettslig bindende**
- **En viss vekt som rettskilde ut fra rollen som Stortingets ombud for forvaltningen**

HVORDAN HENVISE TIL LOVER OG FORSKRIFTER?

- **Vær nøyaktig når du henviser**
- **En henvisning til en lovbestemmelse eller forskriftsbestemmelse må inneholde:**
 - *Lovens navn, eventuelt forkortelse*
 - *Paragrafen du bruker*
 - *Hvilket ledd i paragrafen du bruker*
 - *Hvilken setning i leddet du bruker*
 - *Hvis du skal referere til en setning bruker du punktum, som kan forkortes til pkt. Du refererer da til punktumet på slutten av setningen du bruker*

SUBSUMSJON

Å bruke en rettsregel på et
bestemt faktum

Koble sammen fakta med
rettsregelen og subsumere

**ØVELSE GJØR
MESTER**

CASE:

Foretaket har søkt om husdyrtilskudd for sau for søknadsåret 2023. I desember 2023 fattet Mattilsynet vedtak om forbud mot hold av sauer. Skal du innvilge søknad om husdyrtilskudd for sau?

REGELVERK:

§ 2 første ledd i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

Tilskudd etter forskriften kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer med de dyreslag eller de vekstgruppene det søkes tilskudd for, slik disse gruppene til enhver tid er definert i medhold av jordbruksavtalen.

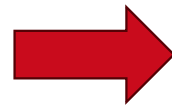
RETTLIG PROBLEMSTILLING:

***Driver foretaket vanlig
jordbruksproduksjon?***

RETTSREGEL

Når du har tolket forskriften,
og brukt andre kilder
(rundskriv) for å komme frem
til et resultat, må du formulere
det vi kaller en
RETTSREGEL

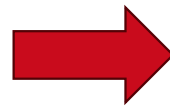

Vanlig
jordbruksproduksjon
er når produksjonen
har en god
agronomisk praksis
og godt husdyrhold

SUBSUMSJON

Rettsregelen kan nå brukes for
å løse problemstillingen din

Har produksjonen
hatt en
god agronomisk
praksis og godt
husdyrhold
når Mattilsynet har
gitt foretaket forbud
mot hold av sau?

CASE:

Eiers planer for drift av fulldyrket areal er å gjødsle for å bedre jordkvalitet, ha enkelte vekster som kan stå seg uten ukentlig oppfølging, holde vegetasjonen i ytterkantene nede, fjerne brunsnegler, søppel og klatreplanter som ødelegger for nyttevekster.

CASE:

Eier skal dyrke villbringeber som de skal spise ferske eller fryse, benytter blader til te. Ytterkantene av jordet skal stå urørt da det er habitat for fugler og rådyr.

Prøvedyrke potet. Eier høster til mat/te men lar 1/3 stå igjen til insekter. Rydder opp døde kvister/busker/småtrær.

REGELVERK:

§ 8 første ledd i jordlova

Jordbruksareal skal drivast. Driveplikta gjeld for heile eigartida. Ny eigar må innan eitt år ta stilling til om han eller ho vil drive egedomen sjølv eller leige bort jordbruksarealet etter føresegnene i andre ledd.

RETTLIG PROBLEMSTILLING:

Drives jordbruksarealet i tråd med driveplikten i jordlova § 8 første ledd første punktum?

RETTSREGEL

Når du har tolket loven, og
brukt andre kilder
(forarbeider/rundskriv) for å
komme frem til et resultat, må
du formulere det vi kaller en

RETTSREGEL

Driveplikten er oppfylt
når jordas
produksjonsegenskaper
ikke forringes over tid

SUBSUMSJON

Rettsregelen kan nå brukes for
å løse problemstillingen din

Foringes jordas
produksjonsegenskaper
over tid når
ytterkantene av jordet
står urørt, arealet
høstes til mat og te men
1/3 står igjen til
insekter?

SKRIVERÅD

Skriv aktivt

Bruk klarspråk

Dersom fristen oversittes, må det omsøkes dispensasjon fra søknadsfrist

Søker du etter søknadsfristen, må du søke om dispensasjon

Ha tydelig struktur

Bruk tekstbokser og underoverskrifter

SKRIVERÅD

Hvis du må bruke vanskelige ord

Forklar disse eller bytt dem ut

Det gis utsatt iverksettelse

Dette betyr at vi ikke vil kreve tilskuddet tilbakebetalt før klagen er ferdig behandlet

Bruk ord som gjør det lett å følge argumentasjonen din

Derfor, samtidig, altså, likevel, videre, også

Forslag til struktur på vedtaksbrev

Vedtak

klagerett

Sakens bakgrunn – *kort hva saken gjelder*

Regelverk – *lov eller forskrift*

Rettsregel – *f. eks. Rundskriv*

Subsumsjon – *bruke rettsregelen på faktum i saken*

Konklusjon

SJEKKLISTE

- **Hvem er mottageren, og hva må han/hun vite for å forstå vedtaket?**
- **Lag en tidslinje**
- **Jo mer inngripende vedtak, desto grundigere utredning og begrunnelse**
- **Skriv ned hva som taler for og hva som taler mot et gitt resultat**
- **Har parten fått mulighet til å svare på det jeg legger til grunn?**
- **Få frem opplysninger som har mye å si for konklusjonen i saken din**
- **Sett opp en hovedproblemstilling og underproblemstilling**
- **Hvis du skal stille vilkår i vedtaket: formuler disse så klare og tydelig som du klarer**
- **Skriv selve vedtaket (konklusjonen) klart og tydelig**

Lykke til med skriving av vedtaksbrevene 😊

Takk for oppmerksomheten!

Les mer på nettsiden vår
[Landbrukseiendommer og boplikt](#)

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Lene Karlstad

Facebook [sfov.no](https://www.facebook.com/sfov.no)
Nettside statsforvalteren.no/ov